DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI
7. Sınıf · Sosyal Bilgiler · 5. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Millî Meseleler Karşısında Türk Toplumunun Tutum ve Davranışları (SB.7.1.3)

SB.7.1.3. Tarihten günümüze vatan savunması, bağımsızlık, doğal afetler ve uluslararası başarılar gibi millî meseleler karşısında Türk toplumunun sergilediği birlik, dayanışma ve sorumluluk örneklerini çözümler.

HATIRLAYALIM

- Vatanın bütünlüğü, bağımsızlık, millî egemenlik, doğal afetlerle mücadele ve kültürel mirasın korunması tüm milleti ilgilendiren başlıca millî meselelerdir.
- Çanakkale Savaşları, Millî Mücadele ve 1921'deki Tekâlif-i Milliye Emirleri, Türk milletinin bağımsızlık uğruna gösterdiği eşsiz fedakârlığın tarihsel kanıtıdır.
- İmece geleneği ve vakıf kültürü, günümüzde AFAD, Türk Kızılay ve sivil toplum kuruluşları aracılığıyla afetlerde toplumsal kenetlenmeyi sağlamaktadır.
- Atatürk'ün «Vatanını en çok seven, görevini en iyi yapandır.» ilkesi uyarınca her vatandaş işini en iyi yaparak ve dezenformasyondan kaçınarak ülkesine güç katar.

1 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki kavram haritasında bir toplumu millet yapan ve millî mesele sayılan ortak unsurlar gösterilmiştir. Haritadaki soru işaretli (?) kutuya aşağıdakilerden hangisinin yazılması uygun değildir?

(A) Yalnızca tek bir kişinin özel araba tercihi ve bireysel alışveriş listesi

(B) Deprem, sel ve orman yangını gibi büyük doğal afetlere karşı toplumsal mücadele

(C) Türk dilinin, tarih bilincinin ve ortak kültürel miras eserlerinin korunması

(D) Devletin ekonomik ve teknolojik bağımsızlığını güçlendiren Millî Teknoloji Hamlesi

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki tarih şeridinde Türk milletinin Cumhuriyet döneminde tek yürek olduğu önemli gelişmeler verilmiştir. Şeritteki «1939» ve «1974» yıllarındaki millî kenetlenme örnekleri aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

(A) 1939: Tekâlif-i Milliye Emirleri — 1974: Çanakkale Deniz Zaferi

(B) 1939: Hatay'ın Anavatana Katılması — 1974: Kıbrıs Barış Harekâtı ve Savunma Vakıfları

(C) 1939: Kıbrıs Barış Harekâtı — 1974: Hatay'ın Anavatana Katılması

(D) 1939: 15 Temmuz Millî Birlik Günü — 1974: Tekâlif-i Milliye Emirleri

3 KISA CEVAP

Görseldeki kültür köprüsü şemasında geçmişteki «İmece ve Vakıf Medeniyeti»nin günümüzde hangi kurum ve kuruluşlarla yaşatıldığı gösterilmiştir. Afet anında bu kültürün topluma sağladığı iki faydayı yazınız.

4 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki tarihsel ve güncel dayanışma kartlarını inceleyerek her olayın alanını ve yansıttığı toplumsal değeri tablodaki boşluklara yazınız. İlk satır örnektir.

Tarihsel / Güncel Örnek	İlgili Olduğu Alan	Yansıttığı Toplumsal Değer
Tekâlif-i Milliye Emirleri (1921)	Vatan savunması ve bağımsızlık	Fedakârlık (özveri) ve ordu-millet kenetlenmesi
6 Şubat 2023 Depremleri Yardım Seferberliği		Yardımlaşma, merhamet ve kardeşlik
1974 Sonrası Savunma Vakıflarının Kurulması	Askerî ve teknolojik bağımsızlık	
Demokrasi ve Millî Birlik Günü (15 Temmuz)		Millet iradesine ve anayasal düzene bağlılık

5 EŞLEŞTİRME

Sol sütundaki kurum ve kültürel kavramları sağ sütundaki doğru açıklamalarıyla eşleştiriniz.

☐ 1. İmece geleneği

☐ 2. Tekâlif-i Milliye

☐ 3. Vakıf kültürü

☐ 4. Dezenformasyon

a) Kriz ve afet dönemlerinde toplumsal birliği bozmak için yayılan asılsız ve yanıltıcı haber

b) Sakarya Savaşı öncesinde halkın elindeki imkânları ordusuyla paylaştığı millî yükümlülükler

c) Köy ve mahallelerde ortak bir işin gönüllü el birliği ve dayanışmayla tamamlanması

d) Bir mülkün veya gelirin toplum yararına karşılıksız ve kalıcı olarak bağışlanması geleneği

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.

6 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Millî meseleler ve vatandaşlık sorumluluklarıyla ilgili ifadelerden doğru olanların D, yanlış olanların Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Türk milleti hem büyük afetlerin üzüntüsünde (tasada) hem de uluslararası başarıların sevincinde (kıvançta) ortak hareket eder.	☐	☐
Afet dönemlerinde sosyal medyada karşılaşılan her haberi kaynağını araştırmadan hemen paylaşmak sorumlu vatandaşlık gereğidir.	☐	☐
Kastamonulu Şerife Bacı ve Halime Çavuş, Millî Mücadele'de cepheye cephane taşıyan fedakâr Anadolu kadınlarının sembolüdür.	☐	☐
Millî meseleler yalnızca yetişkinleri ve askerleri ilgilendirir; ortaokul öğrencilerinin bu konularda hiçbir sorumluluğu yoktur.	☐	☐
ASELSAN, TUSAŞ ve ROKETSAN gibi kuruluşlar, Türk milletinin bağışlarıyla kurulan vakıfların savunma sanayiimize kazandırdığı değerlerdir.	☐	☐

7 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki gurur panosunda Türk bilim insanlarının ve millî sporcularımızın uluslararası başarıları yer almaktadır. Bu tür başarıların toplumumuz üzerinde oluşturduğu etkiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

(A) Vatandaşlar arasında ortak bir sevinç, heyecan ve millî aidiyet duygusu oluşturur.

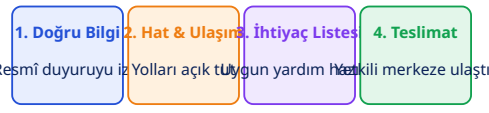
(B) Genç kuşakların bilime, teknolojiye ve spora olan öz güvenini ve çalışma azmini artırır.

(C) Ay-yıldızlı bayrağımızın uluslararası alanda dalgalanması toplumsal birliği güçlendirir.

(D) Toplumun geçmişteki tarihî ve kültürel değerleriyle olan bağını tamamen koparır.

8 SIRALAMA

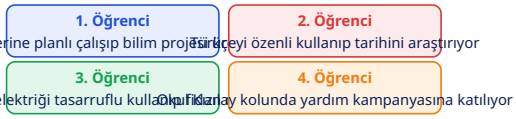
Görseldeki afet dayanışma rehberine göre ülkemizde büyük bir doğal afet yaşandığında bilinçli bir vatandaşın izlemesi gereken doğru davranış adımlarını 1'den 4'e kadar sıralayınız.

- ☐ Türk Kızılay ve AFAD tarafından duyurulan ihtiyaç listelerine uygun malzemeleri düzenli biçimde hazırlamak
- ☐ Hazırlanan yardımları yetkili toplama merkezlerine teslim ederek dayanışma sürecine gönüllü destek vermek
- ☐ İletişim hatlarını ve ulaşım yollarını gereksiz yere meşgul etmeyerek kurtarma ekiplerine öncelik tanımak
- ☐ Resmî kurumların (AFAD, Valilik) açıklamalarını takip ederek doğrulanmamış bilgi kirliliğinden uzak durmak

9 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki öğrenci kulübü panosunda dört öğrencinin hafta içi yaptığı çalışmalar verilmiştir. Atatürk'ün «Vatanını en çok seven, görevini en iyi yapandır.» sözüne göre hangi öğrencilerin tutumu vatanseverlikle bağdaşır?

(A) Yalnız 1 ve 2 numaralı öğrencilerin tutumu

(B) Yalnız 3 ve 4 numaralı öğrencilerin tutumu

(C) 1, 2, 3 ve 4 numaralı öğrencilerin tamamının tutumu

(D) Yalnız 1, 2 ve 3 numaralı öğrencilerin tutumu

10 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarına karşılık gelen kavramları kutulara yazınız. Numaralı harflerle kırsalda işlerin el birliğiyle yapılması geleneğini bulunuz.

Devletin başka hiçbir güce bağımlı olmadan kendi kararlarını alabilmesi: ___ (İstiklal) ☐☐☐☐☐☐☐☐

Ortak geçmişe, dile, kültüre ve birlikte yaşama iradesine sahip insan topluluğu ☐☐☐☐☐☐

Kişisel çıkarından vazgeçip vatan ve toplum için fedakârlık yapma: ___ (özveri) ☐☐☐☐

Millî Mücadele'de vatan savunması yapılan savaş alanı ☐☐☐☐☐

Yönetim yetkisinin doğrudan millete ait olması ilkesi ☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____

11 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki uygun kavramlarla tamamlayınız.

millî · birlik · bireysel · ortak · AFAD

1. Ülkenin bağımsızlığını, güvenliğini ve geleceğini doğrudan ilgilendiren ortak konulara _____ mesele denir.
2. Türk toplumu zor zamanlarda kişisel çıkarlarını geride bırakarak _____ ve beraberlik içinde hareket eder.
3. Doğal afetlerde arama-kurtarma ve acil barınma çalışmalarını koordine eden resmî kurum _____ Başkanlığıdır.
4. Kamu mallarını, ormanları ve su kaynaklarını israf etmeden korumak her vatandaşın _____ görevidir.

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki dijital medya uyarısında kriz ve afet anlarında yayılan yalan haberlerin (dezenformasyonun) tehlikesine dikkat çekilmiştir. Böyle durumlarda bilinçli bir ortaokul öğrencisinin sosyal medyada nasıl davranması gerektiğini açıklayınız.

